

отъ Трѣвна. Въ превода на Стария Завѣтъ, както и въ поправяние-то превода на Новия Завѣтъ въ послѣдни-тъ издания и, въобще, въ превождаие-то на цѣло-то Свето-Писание, освѣнъ казанни-тъ бжлгаре, участвувае сж и американски-тъ проповѣдници, още живи-тъ д-ръ Илия Риггсъ и д-ръ Албертъ А. Лонгъ, и двама-та свѣдуци на стари-тъ езици. Всеизвѣстно е, че, преведено на ново-бжлгарския езикъ, мисионере-тъ сж обнародвале въ нѣколко разни издания цѣло-то Свето Писание — Старий и Новий Завѣти, а пжкъ само Новий Завѣтъ е издаванъ много пжти.

Въ Цариградъ и на много мѣста въ Турско, протестантски-тъ проповѣдници сж отвориле добри мжжки и женски училища съ хранилища (пансиони), въ които ходжтъ да се учжтъ дѣца отъ разни народности и вѣроиспосѣдания. Въ училища-та имъ се не преподаватъ никакви вѣроисповѣдни науки, нъ инакъ на ученици-тъ се дава християнска, нравственна отхрана (вжспитание); момичета-та се учжтъ и на домашно-ступански работи. Въ училища-та на протестантски-тъ проповѣдници предмѣти-тъ се преподавжтъ на английския и бжлгарския езици. Въ княжество Бжлгария американски-тъ проповѣдници иматъ въ града Самоковъ доста добри мжжко и женско училища съ хранилища; въ мжжко-то училище се учжтъ около 70 ученици, а въ женско-то около 90 ученички; почти всичкитъ сж бжлгарчета. Женско то училище е отворено прѣзъ 1871 год., а мжжко-то е отворено прѣзъ 1872 г. Пжрво-то е продължение на нѣкогашно-то старо-загорско училище, отворено прѣзъ 1863 г., а второ-то на бивше-то пловдивско, отворено прѣзъ 1860 г. И двѣ-тъ тия училища се поддържжтъ отъ вносове-тъ на ученици-тъ и отъ двѣ американски общества — *Американский Бордъ* и *Женский Бордъ*. Въ Ловечъ тоже има едно дѣвическо училище, съ гимназиално учение, и хранилище, както и едно пжрвоначално училище; сгради-тъ сж построени и се поддържжтъ отъ *Американско-то Женско Методическо Мисионерско Дружество*.

Освѣнъ списание-то *Любословие*, което издавалъ, както се каза, Фотиновъ е превелъ и много други книжки на бжлгарски, безъ да се е подписвалъ, и вспчки-тъ тия книжки сж издаде протестантски-тъ проповѣдници. Най-напрѣдъ Фотиновъ се запозналъ въ Атина съ американския проповѣдникъ д-ръ Илия Риггсъ — Христодушъ Костовичъ Сичанъ-Николовъ се помина въ Самоковъ на 1-й Юлия 1889 год. На врѣме-то си, като учителъ до 1858-1859 год., Христодушъ Костовичъ Сичанъ-Николовъ е превождалъ, сжчинявалъ и издавалъ нѣколко учебници и други нѣкои полезни книжки.